

Zliya tsasliti Zhakø Kwøma dza ghwømmøø gha sønataa dzækøn zliya na

Zhakø tsaa tsasliti zliya nay, zømbøghøy Yesøw na, kø møndi. Ma kø dø'wø ghøn tsa ciy: «Yønøy, ndø ghøra sløni tsa Hyala mba'a sa Yesøw Køristøw nzee» kø. Løy hwøm sa møtiy Yesøwøy, a Zhakø tsa va niy møniy ka ntsa dikø tsa kwa jipø mbøzliy nøw Yesøw mbø Zherøwzalem (nighøm mbø zliya ka kwal Yesøw vøh 15:13-21, mba'a mbø Galatø 2:12).

Ghala pøtsa tsasli na zliya nay, ghøci mbø Zherøwzalem na, kø møndi. Ta vøli kaa mbøzli Hyala ndanishi tø hidfi gwanashi tsasliti na. Mbø zliya nay, dzækøn sløni dza mbøzli Køristøw møni kaa ghøn tsa shi, lø na dza ghøshiy møni kwa jipø mbøzli tikø tø hidfi gøzø Zhakø kwøma. Mba'a køø di gøzøø dzækøn kwømay, lø shi tikø tø hidfi ka naa pøghø, lø shi sønashi ghwømmø, nza møndi mbøø favø shi di na gøzø wøzø wøzø. Njasa pøghøti na va ghani ghwømmø lø radzama mbø miy gødøw, mba'a lø ghwø(vøh 3:3, 6), zhini mba'a pøghøti nzøy tsa ghwømmø tikø tø hidfi lø timbøtimbøø zlørhøta va tibata (vøh 4:14).

Avanay njasa nøwva kwøma mbø zliya na:
Vøh 1:1-8 Gøzø kwømaa dzækøn sø'wa kwøma,
mba'a dzækøn cø'wø Hyala lø nøfø kwøtiñ.
Vøh 1:9-11 Gøzø kwømaa dzækøn ndø cicikwø
lø ndø shiy tsa tørøñw tsa.

Vəh 1:12-18 Dza kwama səkə shiy həərə ndəa?
 Vəh 1:19-27 Mba'a kə ndə favə gəzə kwəma Hyalay, ə kəə mənə kwəma favə na va.
 Vəh 2:1-13 Ka təra ghala ghwəy dzəghwa jipə mbəzli ma.
 Vəh 2:14-26 Bə nəfə kaa Yesəw lə mənə sləni wəzə nay, ka təhəva ghəshiw.
 Vəh 3:1-12 Gəzə kwəmaa dzəkən ghani ndə ngəri.
 Vəh 3:13-18 Gəzə kwəmaa dzəkən mbəzli ka məhərli.
 Vəh 4:1-12 Njasa dza mbəzli Kəristəw nzəy kwa jipə shi.
 Vəh 4:13-17 pa' tə Vəh 5: 1-6 Gəzə kwəma kaa ka zhəghə dəvə lə ka gəna.
 Vəh 5:7-20 Njasa dza mbəzli Yesəw sə'wa kwəma, lə njasa dza ghəshiy cə'wə Hyala kwa jipə shi, ka kəəti mbəzliy shikəshi kwa kwal Hyala.

Səkwəpə

¹ Yən tsaşli na zliya na, yən yən Zhakə, ndə ghəra sləni tsa Hyala lə sa Ndə sləkəpə Yesəw *Kəristəw.

Ə səkwəe mbəzli Hyala gwanashi tihəvərivashi dzar tə hidfi gwanashi.

Njasa ka ndə sə'wa kwəma mbə ngəra'wə

1:1 1:1 Zhakə: Mt 13:55; SləniKY 12:17; 15:13; 21:18; 1Kwər 15:7; Gal 1:19; 2:9; 1Pi 1:1

² Ma nə ya kiy ngwarməhiray, mba'a kə ngəra'wə kəsaŋwəy ghəngħən ghəngħən kiy, vəshi pə ghwəy taa vəshi.

³ Sa nzanay, a ghwəy sənay, mba'a pə ghwəy banavə nəfə tsa ghwəy kaa Hyala, pa' ghala pətsa dza ngəra'wə tsa vaa kərəy kiy, ta kwəmavə bərçi dza ghwəy ta sə'wa kwəma.

⁴ Nanzə kiy, mənı tə ghwəy məhərli wəzə, əntaa ghwəy dali ma, sə'wa tə ghwəy, pa' tə kwa kərni ngəra'wə. Mba'a pə ghwəy mənı tsəgha kiy, mbəzli Hyala kərkamti kwəma dza ghwəy nza. Shiy tıba gar shaŋashi ghwəy taa nza tsəgha kiw.

Dəw shiy va Hyala lə nəfə kwətiŋ

⁵ Mba'a kə kwəma taŋanati bərçi kaa tsahwəti ndə mbə ghwəyəy, dəw ghəci va Hyala, nza ghənzə canati zəzə kwəma wəzə na, nza mənı. Ta canati dza na. Sa nzanay Hyala bancı na shiy kaa ya tsamafa ndə ci, lə wəzə hwər tsa nzə. Ka ini ndəw.

⁶ Mba'a kə ndəə dəw shiy va Hyalay, lə nəfə kwətiŋ kəə dəwshi. Kala mənı ma ghən bakə bakə. Sa nzanay, ntsaa mənı ghən va bakə bakə ghəciy dəw shiy va Hyalay, yəmyəm na nəfə tsa tsava ndə lə ghərakwəli ka safə vaa tsəkwə, ka dzar li kwakə, ka dzar li kwakə.

⁷ Tsa tsəgha tsa va ndəy, əntaa ghəci taa təkə na, e dzaa kwəmavə shiy mbə dəvə Ndə sləkəmmə, kə ma.

⁸ Sa nzanay, aa mənti ghən tsa ci bakə bakə mbə shi məni na, kala garəy tə kwəma kwətiŋ mbə nəfə tsa ci.

Gəzə kwəmaa dzəkən ndə ndərma, lə ndə shiy

⁹ A ngwarməhira, a kə ndə ndərma tsa mbə nəw Yesəw *Kəristəw vəshi tərəŋw, sa nzana mba'a Hyala taa kafakati.

¹⁰ Ndə shiy tsa mbə nəw Yesəw kwərakwə fa na, a kəə vəshi tərəŋw, sa nzana mba'a Hyala zhəghəkəy ləy hwəm. Nanzəy, ta mətiy dza ndə shiy njasa ka mbərə ghwə vaa ghwəlita tə gamba.

¹¹ Sa ka viciy madfita ta mbərə lə bərçiy, ə ka kəslifi shiy ni'wə. Ma mbərə ghwə ti shi na, ka shikə tsəgha. Ka nza məgəla ti ghwəlaw. Ava tsəgha dza ndə shiy nza, ghala pətsa ka na kəslimbə ghən kən kwəma shi ci, mba'a dzaa mətiy, njasa ka mbərə ghwə vaa ghwəlita.

*Dza kwama səəkə shiy həərə ndəə dzəmbə *kwəma jikir naa?*

¹² A ngwarməhira, ə gəzanwəy ya, ma ntsaa sə'wati ngəra'wə va ghəci kəsay, kala zhəghanavə hwəm kaa Hyalay, ə kəə vəshi tərəŋw. Sa nzana mba'a kə sə'wamti gwa'ay, ta kwəmavə zhəmə ci dza naa dza. Ghənzə na piy tsaa kədi ma, sa gəzəkə Hyala va bənsi kaa mbəzli nzə dī na.

¹³ Mba'a pə gha tərəŋaa dzəmbə məni jikirəy, əntaa gha dzaa gəzə na: «Hyala məntəra na» pə

gha ma. Sa nzanay shiy tifa gar hөөrөti Hyala ta mөni jikirөw. Ghөnzө dө'wө ghөn tsa nzө fa na, ka hөөrө ndөw.

¹⁴ War shi təkө ndөө dzəkөн shi, ka sөkwa nzөghө ci ti shi, ka naa ngөdfi ndө mbө nөfө tsa ci ta mөni *kwөma jikir na.

¹⁵ Ma sa ka nzөghө ndө va mөtsөhөta dikө ki na, irөtsө ndө mbө mөni kwөma jikir na ki. Dzөghwa sa ka jikir mөtsөhөy na, mba'a banakө mөti, mba'a piy tsa ci zay ki.

¹⁶ A ngwarmөhira дее ni tөрөnw ni, ghөnzө tsөgha kiy, өntaa ghwөy taa zөzө va Hyala sөөkө bөzө kөн ghөy, pө ghwөy ma.

¹⁷ War shiy gwөramti wөzө, shi kama fөti tar bөla shi na shi vөlimmө Hyala sөөkө mө ghwөmө. Ghөnzө saa ngati kar vici lө tir mba'a sasөrkwөhi mө ghwөmө. Ta na nanzөy, ka mbөөрөva na nja vici, ka sөөmө, ka pөkw mba'a zlanwөy mbө kwөsliw, war wan pi na gwa'a tsөgha na nanzө.

¹⁸ Hyala dө'wө ghөn tsa nzө tarөvө na ndammө piy tsaa kөdfi ma sөvөri mbө kwөma nzө gaga na, ta mbө ghwөmmөө nzaa kwa tanja mbө shi ngati na gwanashi.

Mba'a kө ndө favө kwөma Hyalay, ө kөө mөni njasa gөzөkө kwөma va

¹⁹ A ngwarmөhira, fөti tө ghwөy ghөn ta kwөma dzee na ta gөzө wөzө wөzө! Mba'a kө mbөzliy gөzanwөy kwөmay, a pө ghwөy fati

wəzə di, əntaa ghwəy dzaa dərən̄wəy ta zləba ma, əntaa nəfə tsa ghwəy dzaa sati tan̄tan̄ diba ma.

²⁰ Sa nzanay, ntsa satiy nəfə tsa ci na, shiy təbanta kaa Hyalaa məni naw.

²¹ Va tsəgha na kiy, a pə ghwəy zhəghanavə hwəm kaa shi jikir ni mbə nefer ghwəy, zlayəm məni ndərəm kwa jipə ghwəy. Məntim ghən tsa ghwəy jəw jəw kwa kwəma Hyala, ma nza ghwəy zləba kwəma n̄zə ndən̄wəy na mbə nefer ghwəy. Sa nzanay a bər̄ci va kwəma n̄zə va ta mbəlantən̄wəy.

²² Əntaa ghwəy taa bərkə na, war favə ma ghəy kwəma Hyalaa dzəghwa sləmə ghəyəy, gwa'a na tsəgha, pə ghwəy ma. A aw! Məni pə ghwəy məni shi favə ghwəy Hyala gəzəkən̄wəy mbə kwəma n̄zə gwa'a.

²³ Ma ntsaa favə kwəma Hyala kwataka lə sləmə ci, kala məni may, yəm na lə ntsaa nighəti ghən tsa ci kwa nighə məti, ta nay njasa nza na.

²⁴ Dzəghwa sa zhəghətəvay na na, ka dzay. Dza dən̄wəzl zamti ghən ta shi nashi na va mbə kwəma ci tsəgha nza'jəw.

²⁵ Ma na ntsaa d̄i jangə shi gəzanakə *kwəma pəhəti Hyala wəzə, ka zəzəə dzəkən̄ shi ya hwəmbay, məniy na nja ntsaa favə kwəma va lə sləmə gwa'a tsəgha, nza'jəw zamti ghən tiw. Ta dzaa məni kwəma favə na va dza na na naci. Ta təfanati miy dza Hyalaa dza mbə sləni ci məni na gwa'a. *Kwəma pəhəti Hyala va d̄ewdew na mbəl̄ikəvər̄immə na mbə dəvə *kwəma jikir na.

²⁶ Mba'a kə ndə bərkəti ghən tsa ci: «Ma yən neyey, ndə nəw kwal Hyala nzee» kə, zhini ka ndagha kwəma vətəghə vətəghəy kala zəzə may, ava tsava ndə səəti ghən tsa ci. War gəməy nəw na kwal Hyala.

²⁷ Ma ntsaa nəw Didi Hyala lə nəfə dəwdew njasa fi nay, ntsaa fə ghən ta kəəti məzhətiti, lə mi'i mbəreketi dzar mbə ngəra'wə tsa kən shi na. Ka ndəghwə ghən tsa ci wəzə va nzəghə shi tə hidfi səəkəə dzəmbə nəfə tsa ci, ta məni kwəma jikir na.

2

Ka təra ghala ghwəy dzəmbə mbəzli ma

¹ A ngwarməhira, ma ghwəy ghwəy mbəzliy zləbavə kwəma Ndə sləkəmmə Yesəw *Kəristəw, ntsa nza shəndəkə tiy, əntaa ghwəy dzaa təra ghalaa dzəmbə mbəzli ma.

² Nja pəghə shiy sənzenva: Dzəghwa mba'a mbəzli səəkəshi bakə ta dzəmbə bəsəva tsa ghwəy. Dza tsahwəti ti shi mba'a pakən kwəbənər tərəjw tərəjw ni, lə ja'wa ka təbə kwa dəvə ci. Ma tsahwəti na, ndə ndərma, mba'a pakən kwəbanj tsa halihali tsa.

³ Dzəghwa mba'a ghwəy ka'wəti tsaa pakən shi tərəjw ni va. Ma pə ghwəy na: «Ndi tikə, nzəyja tə pətsaa gwəramti wəzə» pə ghwəy. Ma kaa ndə ndərma tsa va na: «Garəja tsəgha tarba

1:26 **1:26** 3:2, 10; Cem 34:14; 141:3 **1:27** **1:27** Cem 10:14, 18; Ezay 1:17; Mt 25:35-36 **2:1** **2:1** 2:1-9; Nəw 1:17; 10:17; 16:19; 2NəMezh 19:7; Zhəwbə 34:19; Cem 82:2; Fir 24:23; Mt 5:45; SləniKY 10:34; Rm 2:11; 10:12; Gal 2:6; Ef 6:9; Kwəl 3:25; 1Pi 1:17

na na gha. Aw na, mba'a gha səəkəə nzəyŋa tikə tə hidfi» a pə ghwəy ngəci.

⁴ Mba'a pə ghwəy mənti tsəghay, ghalaa sava tərəghwa ghwəy kwa mbəzli va bəsa. Tsəgha kiy, aa təra ghwəy ghalaa dzəmbə mbəzli lə təkə kwəma ghwəy va gəmgəm na tikə tə hidfi, mənta na nja təkə na Hyala kwəməw.

⁵ A ngwarməhira dəe ni tərəŋw ni, favə tə ghwəy e gəzanwəy kwəma. Wa Hyala tərəvə na mbəzli ka ndərma tə hidfi, a ghəshi nza ka ka shiy tə zləba kwəma Hyala, nza ghəshi nza mbə mbəzli sləkə na, njasa niy gəzəkə na va sləkə mbəzli nzə dī na.

⁶ Ma dza ghwəy na ghwəy ki na, mba'a ghwəy ndəramti ka ndərma. Ndəba mbəzli nza shiy va və shi sa sanwəy na ngəra'wə gəm, ka kəəsəŋwəy dzəti ngwəvə nə ya shiki?

⁷ Ghəshi na ka sawa slən tsa Yesəw Kəristəw va wəzə tsa haranwəy Hyala li.

⁸ A Hyala pəhəti kwəma kaa mbəzli sləkə na, saa tsaslita va mbə zliya nzə. Ma kəy: «Di nihwəti mbəzli gwanashi njasa dī gha va ghən tsa gha kwərakwə» kə. Mba'a pə ghwəy kəsəvə *kwəma pəhəti na va bekir diviy, nja mbəzəkəwə na va Hyala tsəgha.

⁹ Mba'a pə ghwəy təra ghalaa dzəmbə mbəzli ta ka'wəshiy, jikir na tsava mənti ghwəy. A *kwəma pəhəti Hyala ndanwəy fəti, sa dīti ma ghwəy fəti ta kwəma va.

¹⁰ Ya ə nəwamti ndə kwəma pəhəti Hyala gwa'a gwa'a, dza na mba'a zlata nahwəti mbə kwətiŋ, kala nəwtiy, diti fəti na ti gwanataw. A ngwəvə Hyala taa nza kən.

¹¹ Nanzəy, a Hyala gəzəkə, a kəy: «Əntaa gha məni ghwərghwər ma» kə. A kə dibay: «Əntaa gha pəəsli ndə ma» kə. Ya ə məni ma gha ghwərghwər, mba'a pə ghaa pəəsli ndəy, diti fəti gha ta kwəma pəhəti na va gwanataw. Tsəgha na va Hyala.

¹² Ta məni ngwəvə dza Hyalaa dzəkən ghwəmmə lə kwəma pəhəti na va mbəlikəvərimmə mbə dəvə *kwəma jikir na. Va tsəgha na kiy, məntim məhərli ta kwəma gəzə ghwəy lə ta shi məni ghwəy.

¹³ Sa nzanay, ka dza Hyalaa məni zhəhwər ta sla ngwəvə dzəkən ntsaa di ma məni zhəhwər ta nihwəti mbəzliw. Mba'a kə ndə məni zhəhwər ta mbəzliy, ka dza Hyala slanci ngwəvəw, ta zhəhwər dza na ti kwərakwə.

Banta nəfə kaa Hyala lə ghəra sləni wəzə nay, ka təhəva ghəshiw

¹⁴ A ngwarməhira, a nə yay, ya ndə ni: Yənəy, e banavə nəfə tsee kaa Hyala, kə, kala məni sləni gəzəkə Hyala ghəciy, ta mbəliy dza na va gəla nəfə tsa banavə na va kaa Hyala tsəgha tsa na?

¹⁵ Aa nza sənzənva, mba'a nihwəti ngwarməhimmə mbə nəw Yesəw tība, kala kwəbeŋer və shi, kala shi zəmə və shi.

2:10 2:10 Mt 5:19; Gal 3:10; 5:3 **2:11 2:11** Səvəri 20:13-14
2:12 2:12 1:25 **2:13 2:13** Mt 5:7; 7:1; 18:32-35 **2:14 2:14** Mt
7:21; 1Zhq 3:17 **2:15 2:15** Mt 25:35-36

¹⁶ Dza sa nashi gha tsəgha, ma pə gha ngəshi na, kəətītəŋwəy Hyala, mbalam bəghəzlivam, ka zəmə shiy ngəslə ngəslə ghwəy. Mbalam nza ghwəy nza kwəriŋ, pə gha. Ghwəy inti ngwarməhiŋwəy ta shiy tsəgha ki na, wəzə na na?

¹⁷ Ava war tsəgha na lə banta nəfə kaa Hyala kwərakwə ki. War mba'a kə ndə ni, yənəy, e banavə nəfə tsee kaa Hyala, kə, kala məni sləni gəzəkə Hyala ghəciy, wəzə naw. Tə gəm nə na, e banavə nəfə tsee kaa Hyala, kə. Njasa banavə ma na na tsəgha.

¹⁸ Ya ndə ni, a tsahwəti ndə banavə nəfə tsa ci kaa Hyala. Ma tsahwəti na, ka ghəra sləni gəzəkə Hyala, kəy. Ma dzee ni kaa ntsaa banavə nəfə tsa ci va kaa Hyalay: Citəra nda njaa banavə gha nəfə tsa gha kaa Hyala, kala ghəra sləni gəzəkə na gha. Ma nzee citəŋa sləni gəzəkə Hyala ghəree, ta mbə ghaa sənay səvəri mbə sləni va, e banavə nəfə tsee kaa Hyala, pə gha, dzee ni.

¹⁹ A gha zləbavə kwəma nə məndi va kwətīŋtaa Hyala, kə məndi. Wəzəa nava, ya hyelerəy, a ghəshi zləbavə kwəma va kwərakwə. Ghəshi na, ka gwərgwərə, ka hazləni və tərəŋw.

²⁰ Ma ghay, ntsa caslakə məhərli tsa nza gha. Ka dī gha yən citəŋa, ndə banavə nəfə tsa ci kaa Hyala gwa'a tsəgha, kala ghəra sləni gəzəkə Hyala ghəci na mək na tsəghaw, pən na?

²¹ Zəzətiy dzəkən jijimmə *Abəraham. Tawa

2:17 2:17 Gal 5:6, 16, 22-24; 1Zhnj 3:18 **2:19 2:19** Nəw 6:4;
hyeler: Mt 8:29; Mk 1:24 **2:21 2:21** Ghava 22:9, 12; Rm 4:1-5,
13-16, 19-22; Ebr 11:17

bəti Hyala ka ntsaa dzaa mbay dzəghwa kwəma nzo kala hazləni mbə nəfə cia? Sa ghərati na sləni gəzanakə Hyala na, sa bəvə na zəghwə ci *Izakə, ka dza ta slanti kaa Hyala.

²² Nay gha, sləni ghərati *Abəraham va na, jakə ghənzə lə nəfə tsa ci va banavə na kaa Hyala kəsa. Sləni ghərati na vay, ghənzə mənti na Abəraham ka ntsaa banavə nəfə tsa ci kaa Hyala katarj katarj.

²³ Tsəgha ghənzə mənta nja kwəma tsasliti məndi va mbə Zliya Hyala. Saa ni va: Sa zləbavə Abəraham kwəma gəzəkə Hyala, mba'a banavə nəfə tsa ci, va tsəgha bəti Hyala ka ntsaa dzaa mbay dzəghwa kwəma nzo kala hazləni tifa, kə. Na har Hyala ka madigata.

²⁴ Ka nay gha tsəgha kəsa, ka ndə nza ka ntsaa dzaa mbay dzəghwa kwəma Hyala kala hazləni tifa, tə sa banavə ndə nəfə tsa ci na gwa'a tsəghaw. Awə, lə sa məni ndə sləni gəzəkə Hyala na difa.

²⁵ Ava tsəgha na difa lə nahwəti məgwəmba kwa ghwərghwər mali nza slən tsa nzo vaa *Rahabə. Ghala vəghwə tsaa ghwənəkə ka *Izərayel ka kwal shi ta nighə məlmə kar Rahabə vay, mba'a mali va niy ka'wətishi kəghi tsa nzo wəzə. Mba'a cintishi tsahwəti kwal nza ghəshi mbəlishi. Tə sləni mali va va wəzə na mənti na kaa mbəzli va bəti Hyala ka maliy dzaa mbay dzəghwa kwəma nzo kala hazləni tifa.

²⁶ War njasa ka vəgha ndə vaa nza, piy səvəriy mbə, məti məti kiy. Ava tsəgha na banta nəfə

kaa Hyala, kala məni sləni gəzəkə na kwasəbə.
Njasa banavə ma ndə nəfə tsa ci na tsəgha.

3

Ndəghwətim ghani ghwəy wəzə wəzə!

¹ A ngwarməhira, əntaa ghwəy taa
nzəghəŋwəy ta nza dənba ka bəni shiy kaa
mbəzli ma, sa nzanay a ghwəy sənay, caslakəba
ngwəvə ghwəmmə, ghwəmmə ka bəni shiy kaa
mbəzli dza naa nza kaa nihwəti mbəzli.

² Ghwəmmə ghwəmmə ke ngəriy, dalalay
məməni ghwəmmə jikir lə kwal ghəngəhən
ghəngəhən. War mba'a kə ndə kala mbəlikə gəzə
*kwəma jikir na səvəri mbə miy tsa ciy, tsava
ndə na ntsaa kərkamti kwəma na. Ntsaa mbəə
ndəghwəti ghən tsa ci va kwəma gəmgəm na
gwanata na tsava ndə.

³ A ghwəmmə sənay, mba'a pə ghwəmmə
fanambə radzama mbə miy tsa gədəwəy, nza
ghəci mbəə dī fəti ta bəmməə dzəti pətsa dī
ghwəmmə ka naa nza.

⁴ Zəzətim dzəkən kwambəwal dība. Ya tsəgha
na dikə tərəŋwəy, lə shiy jəwə tsətsə ka ntsaa
kabəə zhəghə dza kwa pətsa dī na gwa'a. Ya
war ə səəkə safə ka zhəghə və na, war ka dzay
dzəti pətsa dī na.

⁵ Tsəgha na ghani ndə dība. Ghənzə na shi jəw
ni tə vəgha ndə, zhini dība ki na, li ghwəmməə
kəli ghən tsa ghwəmməə.

A ghwəmmə sənay, sa ka ndəə tsərati ghwə tə tipə jəwə tsətsəy, kar naa mətsehəta ka ndamti gamba dikə tərənw.

⁶ Yəmyəm na ghani nata gha va lə ghwə. Ghənzə ka naa bəkə kwəma jikir na kaa ndə dalala. Zhini mba'a ghənzəə lidivəri nzəy tsa ghwəmmə lə gəzə kwəma jikir na va ka naa gəzə. Kar naa lidivəri nzəy tsa ghwəmmə, ka gha tə vici ya ghwəmmə pa' tə vici mətī ghwəmmə. Gəzə kwəma jikir na va ghani ghwəmmə nay, va *ndə jaka tsa Hyala səkə na.

⁷ A ghwəmmə sənay a bərçi va ndə ngəri ta iti dəkəkə ghəngħən ghəngħən. Ya shi kwamti ghyanakə ni, ya 'yegwerəy zli tə ghwəmə, ya shiy dza lə hwər, ya kərpi mbə yam gwa'ay, a ndə ngəriy mbay itishi.

⁸ Ma na ghani nanzəy, ndə tifa ya kwətīn gar itiw. Ya njaa dzəghə ndə i nzəy, ka iva naw, sa nzanay, ghani ghwəmmə na na, shi gəmgəm ni na. Ghənzə də'wə ghən tsa nzəy, darə kwa pəəsli ndə na.

⁹ Lə ghani ghwəmmə va ka ghwəmməə fal Dəmmə tsaa sləkəpə. Zhini li ghwəmməə bazla mbəzli Hyala, shi ngati na war we' ghən tsa nzə difa.

¹⁰ Fal slən tsa Hyala, lə bazla mbəzli na, war lə ghani kwətīn na va gəzəva na. E gəzanwəy kiy ngwarməhiray, əntaa ghwəmmə mənī gəla shi tsəgha ni va ma.

¹¹ A ghwəmmə sənay yam wəzə ni lə yam

ndezhekə niy, ka hwə ghəshi kwa kə'wə tsa kwətiŋ tsaw.

¹² Zhini bay ngwarməhiray, a ghwəy sənay, ma dəŋw daskway, ka mbay naa yati ya shəkənəw, tsəgha hikəni ɓa, ka mbay naa yati ya daskwaw. Ava tsəgha na kwərakwə ki, ka mbay yam ndezhekə niy zhəghəshi ka yam wəzə niw.

Məhərliy səəkə va Hyala

¹³ Ndə mbə ghwəy mba'a məhərli və, mba'a sənata kwəma na? Mba'a kə tibay, cikəvəri ghəci kaa mbəzli lə nzəy tsa wəzə tsa, lə ghəra sləni wəzə na, kala mənə ma fəgə, war lə məhərli.

¹⁴ Mba'a kə ndə ni: «Ndə məhərli nzee» kə, ka hərəhə ghəci va nihwəti mbəzli, ka mənə shiy war ta tsa ci ghən, ta mbəə tanəti mbəzli gwa'a tsəghay, ghən tsa ciy fal tsava ndə tə gəm, dzərvə ciy slasla tsava ndə.

¹⁵ Ma gəla na tsəgha na va məhərliy, məhərliy səəkə va Hyala naw. Saa səəkə mbə zəzə kwəma tikə tə hidfi lə mbə zəzə kwəma ndə ngəri na nava, va *ndə jaka tsa Hyala səəkə nava məhərli.

¹⁶ Dzəghwa tə pətsa nza hərəhə kwa jipə tsa mbəzli, ya tsamaba ndə na, war tsa ci ghən sa təkə naa dzəkən gwa'a tsəghay, nihwəti shiy tifa ka dzava lə kwal tsa shi kwa jipə shi ghwəlaw. Ya tsamaba jikir na ta nza dza na tifa kwərakwə.

¹⁷ Ma na məhərliy səəkə va Hyalay, kwətita na. Ntsaa kwəməvə gəla nava məhərliy,

3:12 3:12 Mt 7:16 **3:13 3:13** Rm 12:16 **3:14 3:14** 1Kwər
 3:1-3; Gal 5:20-6:4 **3:15 3:15** 1:5, 17 **3:17 3:17** Mt 5:48;
 1Kwər 13:4-7; Gal 5:22-23; Flp 1:9-11

dewdew na nəfə tsa ci. Ka gəzə kwəma zərkəə dzəghwa jipə tsa mbəzli. Kwəf kwəf nəfə tsa ci. Wəzə nzəy tsa ci lə mbəzli. Ka mənī caslakə ghənəw. Ka mənī zhəhwər ta nihwəti mbəzli. Ka mənī sləni wəzə na. Ka təra mbəzli na ta ka 'wəshiw. Ka dakə mbəzli na lə gəzə kwəma pərikə tə ngwəlaw. Shiy gwəra mbə shi va gwanashi kiy, a kə ndə kwəməvə nəfə tsa dewdew tsa.

¹⁸ Ma mbəzliy gəzə kwəma zərkəə dzəghwa jipə mbəzliy, ə ka ghəshiy jakə ghən tsa shi lə nihwəti mbəzli ta mbəə nzəyshi wəzə li shi. Na shi sləni mənī ghəshi gwa'ay, war saa vashanta nəfə tsa Hyala.

4

Ka nza ghwəmməə mbəzliy dī shi tə hidī ma

¹ A ngwarməhira, a shiy mənishi va nza ghwəy war lə mbəz kwa jipə ghwəy, war ka həhəərəvaa? Shi səkwa hwətəl tsa mbə nefer ghwəy va ti shi, ngəđinjwəy vici va vici vay, ghəshi ka naa bəkə shi vaa dzəghwa jipə ghwəy.

² Mba'a ghwəy mawti nihwəti shiy na, a kwəməvəshi ghwəyəw. Ka ghwəy dza ki na, ka dī bakwamti nihwəti mbəzli ta kwəməvə shi va. Ka maw shiy ghwəy na, ka kwəməvəshi ghwəyəw. Va tsəgha ka ghwəy həhəərəva kwa jipə ghwəy, ka mbəz ki. Ma shiy mənishi kwəməvə ma ghwəy shi dī ghwəy va kiy, sa nzana, kala dī ghwəy dəwshi va Hyala, a ghənzə bənjwəyshi.

³ Ya ə dəw ghwəy shiy va Hyala, kala bəŋwəyshi ghənzəy, sa nzana lə zəzə kwəmaa kama wəzə na ghwəy dəwshi na. War ta tihə ghəzli tar tsa ghwəy ghən ghwəy dəwshi gwa'a tsəgha. Ka ini nihwəti mbəzli ti shi.

⁴ Ghwəyəy, ka nəw Hyala ghwəy lə nəfə kwətiŋəw. Sənay ghwəy, ma ntsaa banavə nəfə tsa ci kaa shi tikə tə hidfi na, *ndə jaka tsa Hyala na pə ghwəy sa? Na nava mba'a kə ndəə dfi banavə nəfə tsa ci kaa shi tikə tə hidfiy, a tsava ndə zhəghəy ndə jaka tsa Hyala.

⁵ Əntaa ghwəy bəti kwəmaa tsaslita va mbə Zliya Hyala, nja kwəma gəmta na ma. Ma kə kwəma vay: «Ka dfi Hyala nihwəti shiy nza mbə nefer ghwəmmə dzəghwakən Safə tsa nə va fambə na mbə nefer ghwəmmə tepəw» kə.

⁶ Va tsəgha məntəmmə Hyala wəzə hwər tsa nə dikə tsa, nza ghwəmmə mbəə zhəghanavə hwəm kaa shi tikə tə hidfi. Njasa gəzəkə məndi va mbə Zliya Hyala, ma kə məndiy: «Kar Hyalaa dfi kwəma ka məməni fəgəw. Kaa mbəzliy mənti ghən tsa shi jəw jəw ka naa məni wəzə hwər tsa nə» kə məndi.

⁷ Ghənzə tsəgha kiy, ə pə ghwəy dfi fəti va Hyala tərəŋw, ka zhananci ghən kaa ndə jaka. Ma ghalabay, nza hwəy kərakəə zlanwəy.

⁸ A pə ghwəy kətivaa dzəvəgha Hyala, nza ghənzə kətivaa dzəvəgha ghwəy kwərakwə. Ghwəy ghwəy mbəzliy məni jikirəy, yaəantim *kwəma jikir na tə dividivi ghwəy. Ghwəy

4:4 4:4 Mt 6:24; Zhj 15:18-19; 1Zhj 2:15 **4:6 4:6** 4:10; Fir 3:34; Mt 23:12; 1Pi 5:5 **4:7 4:7** Ef 6:12; 1Pi 5:8-9 **4:8 4:8** Cem 18:21, 25; Ezay 1:16; Zak 1:2-3; Mala 3:6-7

ghwəy shiy dakə mbəzli ni lə kwəma pərikə tə ngwəlay, ə pə ghwəy yabanti nefer ghwəy.

⁹ Cəlikwə, pə ghwəy məninqwəy, va kwəma jikir na mənti ghwəy kwa kwəma Hyala. Wahə pə ghwəy wahə, ka təhwəni ghən tsa ghwəy. Ka 'wəshi ghwəy ma, ə pə ghwəy wahə, ka vəshi ghwəy ma, ə pə ghwəy tifəmə.

¹⁰ Məntim ghən tsa ghwəy jəw jəw kwa kwəma Ndə sləkəpə, ma nza kafakatəwəy.

əntaa ghwəmmə ndərə nihwəti ngwarməhimmə ma

¹¹ A ngwarməhira, ka zəmə mətəsəni nihwəti mbəzli ghwəy ma. Ma ntsaa zəmə mətəsəni mbəzli, ka ndərə shiy, tsava ndə na, dzəkən *kwəma pəhəti Hyala gəzakən na *kwəma jikir na, zhini kaa kwəma va ghəci banavə fəti difa. Mba'a kə ndəə bə fəti kaa kwəma pəhəti Hyala kiy, ndə dī fəti ta kwəma va na tsava ndə ghwəla kiw. Ndə sla ngwəvəə dzəkən məniy na ghalaba.

¹² Hyala kwətita na kwa pəhə kwəma ta nəw məndi, zhini ghənzə kwətita kwa sla ngwəvəə dzəkən mbəzli. Ghənzə kwətita na sa nza bərci və gar mbay mbəlantəmmə, zhini ghənzə saa dzaa mbay zantəmmə. Gha na gha kiy, a ndə bəti gha ghən tsa gha, bənci gha fəti kaa ndə nja ghaa?

əntaa ghwəmmə kəli ghən ma

¹³ Favə tə ghwəy kwəma dee na gəzanwəy wəzə di. Ghwəy ghwəy mbəzliy ni va: «Ndatse, ya həzliməy, ta mađi dza ghəy ta wə mbə məlmə tsa' na va, ta dzaa nzəyñəy mbə, ka mənti piya, ta zhəghə dəvə mbəba, nza ghəy zəməvə gəna tərəñw» pə ghwəy niy,

¹⁴ sənashi shiy dzaa məniva həzlimə ghwəy, ghwəy shiy gəzə kwəma va tsəgha na? A ghwəy sənay nzəy tsa ghwəy tə hidiy, dəkwə tsətsə na, nja timbətimbəə nza va tə kəđi van nza'jəw na, mba'a zata.

¹⁵ Ma niy təbə gəzə kwəma ghwəy nzay: «Mba'a kə Hyala zləbati zlay piy tsa ghwəmmə kwəriñəy, ta məni shi tsa' ni dza ghwəmmə, ya ni tsa' ni» ka ghwəy ni nza.

¹⁶ Dza ghwəy kiy, kala gəzə ma ghwəy tsəgha. Ka məni war fəgə. Ka kəli ghən tsa ghwəy lə kwəmaa səvəri mbə miy tsa ghwəy. Gəla kəli ghən tsa tsəgha tsa va kiy, kwəma gəmgəm na na.

¹⁷ Nay ghwəy na, mba'a kə ndə sənashi məni shi wəzə ni, kala mənishi ghəciy, kwəma jikir naa mənti tsava ndə.

5

Məni məhərli mbəzli ka shiy, va kwəmaa dzaa dzəkən shi

4:13 4:13-14 Fir 27:1; Lk 12:18-20 **4:14 4:14** Zhəwbə 7:9-10;
Cem 39:6 **4:15 4:15** SləniKY 18:21; Rm 1:10; 1Kwər 4:19; 16:7
4:16 4:16 1Tim 6:17; 1Zhñ 2:16 **4:17 4:17** Lk 12:47

¹ Nana kiy, favə tə ghwəy kwəma dee na gəzanwəy wəzə, ghwəy ghwəy ka shiy. Ghatim təhwəni, ka ngəlvə va ngəra'wə tsaa dzaa səəkəə dzəkən ghwəy.

² A shi ghwəy ghwabantəvashi. A mbərtə ndəbamti ləkwəsahi hwəy gwa'a.

³ Dzəghwa tsahi mbəzə va ghwəy lə gəna ghwəy na, mba'a viya zəmantishi. Viya tə gəna ghwəy vay, ghənzə cinwəy na, ma shi basəti ghwəy va gwa'ay, shi gəmshi ni ghəshi, kə. Ta zəmantı vəgha ghwəy dza viya, njasa ka ghwə vaa ndəhwə ndə. A ghwəy sənay, mbə kwa kərnı vəghwə nzam, zhini ba na war ghwəlanwəy mbə basə shi ghwəy.

⁴ A wanavə zhəmə mbəzliy mənıwəy shiy səəkə kwamti ghwəyəw. Fam gaka təhwəni mbəzli va, sa bəti ghəshi nəfəə dzəkən ghwəy. A gaka wahə shi tsəhəta va Hyala kwa sləkəpə, sa nza bərçi və ka tanəti ya nimaba shiy gwa'a gwa'a.

⁵ Ghwəy ka shiyəy, mbə ngwaba'a lə mbə vəshi na nzəy tsa ghwəy tikə tə hidı ni, ka zəmə shi dı ghwəy. Dza ghwəy, ndəgha ndəgha, ghwəy ndəghamtəvanwəy, nza Hyala slanwəy ngwəvə, njasa ka mbəzli vaa kəlamti kibibi ta hənishi.

⁶ Dza mba'a ghwəy banavəshi fəti kaa mbəzliy mənı ma *kwəma jikir na, ka bakwamtishi. Ghəshi ki na, a zhınıwəy ghen ghəshi ya jəwəw.

A pə ghwəmməə sə'wa kwəma, ndəkwə na

5:1 5:1-6 Fir 15:6; Ezay 5:8-10; Amə 6:3-7 5:1 5:1 1:10; Lk 6:24 5:2 5:2-3 Mt 6:19 5:4 5:4 Səvəri 3:7; SləniTaH 19:13; Zher 22:13; Mala 3:5 5:5 5:5 Zher 12:3; 25:34

Yesaw ta zhøghøvaa søøkø

⁷ A pø ghwøy mænti kiy ngwarmøhiray, kæsøtim nefer ghwøy ta sø'wa kwøma pa' tø vici dza Ndø sløkømmø Yesaw *Køristøw zhøghøvaa søøkø. Zøzøtim dzøkøn ndø za di, sa ka naa tsøhwamti za kwatanjata ta ndøghø van. Sa ka van ghati nzømə na, ka tsønjøwø hwølfø shiy. Ka naa dza na, ka sø'wa dali mbø kwahø za ci va. Ka ndøghø, ka ndøghø, pa' tø vici dza naa basø shi ci vaa søøkøø jighi.

⁸ Ava tsøgha na læ ghwøy kwørakwø ki. Ə pø ghwøy sø'wa kwøma ta ndøghø Yesaw Køristøw. Əntaa ghwøy daliñwøy tanjan ma, sa nzana, ndøkøwø na Ndø sløkømmø Yesaw Køristøw ta zhøghøvaa søøkø.

⁹ A ngwarmøhira, ka ngøngølvøva ghwøy kwa jipø ghwøy ka ghøn tsa ghwøy ma. Kala tsøghay ta mønijnjøwøy ngwøvø dza Hyala. Sanay, ndal tərø ndø mæni ngwøvø ta søøkøw.

¹⁰ A ngwarmøhira, zøzøti tø ghwøy dzøkøn ka gøzø kwøma Kwa sløkøpø kwatanja. Saa niy ghwønashi Kwa sløkøpø ta gøzøpø kwøma nzøy, a ghøshi niy sahøwø ngøra'wø ghøngghøn ghøngghøn, ya tsøgha nzø kiy, a ghøshi niy sø'wahøwø. Va tsøgha kiy, nøwøwø kwal tsa shi va sana ki.

¹¹ A ghwømmøø mbay gøzø, mbøzli vøshi vøshi ni, tøfanatishi Hyala miy na ghøshi, pø ghwømmø sana, sa nzana mba'a ghøshi sø'wamti ngøra'wø tsaa niy nza køn shi. A

5:7 5:7 Zhøw 2:23; 2Pi 3:3 **5:8 5:8** Rm 13:11-12; 1Tes 5:5-8; Ebr 10:25, 37 **5:9 5:9** Mt 7:1-2 **5:10 5:10** Mt 5:12; Ebr 11:32-38
5:11 5:11 1:12; Søvøri 34:6; Zhøwbø 1:21-22; 2:10; 42:10-17

ghwəy səəkəə favə njasa niy sə'wahwə Zhəwbə ngəra'wə tərəjw. Ma tə kwa kərni ngəra'wə tsa vay, a Kwa sləkəpə niy təfanati miy. Sa nzanay, Hyala na nanzə na, kwa məni zhəhwər na ta mbəzli, ka mananshi wəzə kaa mbəzli gwa'a.

¹² Ngwarməhira, avandaa gəzanwəy nahwəti kwəma dikə na: Ka zəmə fəla ghwəy ma. Əntaa ghwəy zəmə fəla ya lə slən tsa Hyala, ya lə shi tə hidfi ma. Ka zəmə fəla ghwəy ya lə nimaba shiy tikə tə hidfi ma. Mba'a pə ghwəy zləbavə kwəmay: «Yə» pə ghwəy gwa'a tsəgha. Ma kala zləbavə pə ghwəyəy: «Awə» pə ghwəy gwa'a tsəgha. Kala tsəghay, ta mənijwəy ngwəvə dza Hyala.

A pə ghwəmməə cə'wə lə nəfə kwətinj

¹³ Mba'a kə tsahwəti ndə mbə ghwəy mbə sa ngəra'wəy, cə'wə Hyala ghəci nza ghənzə kəətiti. Mba'a kə ndə mbə ghwəy lə vəshi mbə nəfə tsa ciy, cəm tsa ci kəə ha, ka fal slən tsa Hyala.

¹⁴ Mba'a kə ntsa shaw tsa mbə ghwəyəy, har mbəzliy 'wa kwal kaa mbəzliy nəw Yesəw ghəci, a ghəshi səəkəə cə'wəti Hyala ti, mba'a ghəshi varanati in lə slən tsa Ndə sləkəpə.

¹⁵ Ma mba'a kə ghəshi cə'wəti Ndə sləkəpə lə nəfə kwətinjəy, ta mbəliti ndə zəlghwə tsa va dza na, ka satiy. Ka Hyala dza na, mba'a pəlata kwəma ci jikir na mənti na.

16 Ghənzə tsəgha kiy, tsam titihwə va kwəma ghwəy jikir na kwa jipə ghwəy. Cə'wəm Hyala ya ta tsamaba ntsa ghwəy kwərakwə, a ghənzə mbəə mbəlantəjwəy. Favə tə ghwəy e gəzanwəy, mba'a kə ntsa slar tsa cə'wəti Hyala lə nəfə kwətijəy, a bərzi mbə cə'wə ci va ta mbay mənti shiy tərəjw.

17 Təkətim dzəkən cə'wə *Eli va niy nza di. Ndə ngəri niy nza na nja ghwəmmə. Sa niy cə'wəti na Hyala lə nəfə tsa ci kwətij əntaa van taa nzəməy, dzəghwa Hyala mba'a garəti nzəmə van, ghala fəcava pa' tar piya mahkan mba'a tir kwanj.

18 Ma ləy hwəm dibay, mba'a zhiniy cə'wəti Hyala, a van zhiniy nzəmə. Dzəghwa Hyala mba'a pəlay van, mba'a zhiniy ghati nzəmə ki. Ma gha məndiy zavə shiy, ka kəlishi, mba'a ghəshi nakəshi.

19 A ngwarməhira, mba'a kə tsahwəti ntsa ghwəy zlay nəw kwal tsa katanj tsay, a pə ghwəy zhəghəkəə dzəghwa kwal tsa ci kwatəja.

20 Sənay tə ghwəy, mba'a kə ndə zhəghəkə ntsaa məni *kwəma jikir na kwa kwal tsa nza na va gəmgəm tsa, ta dzəghwa kwal tsa Hyala ghəciy, a tsava ndə mbəliti piy tsa ntsa va va məti. Tə mbərkə kwəma ci vay, a Hyala dzaa pəlanay jikir tsa ntsa va, ya dəj niy nza na.

Ava tsəgha kəray gəzə kwəmee kaa ngəjwəy, nza ghwəy nza ki.

**Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən
Yesəw Kəristəw**

**Bana: Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən Yesəw
Kəristəw New Testament**

Le Nouveau Testament en langue Bana du Cameroun

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bana

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

ae014872-94cd-54bc-869e-601bde2245b3